

SAMMENFØYNINGER I SÆRKLASSE

SKUFF MED FINGERSKJØTER

Effekten av flere rekker kjøkkenskuffer med fingerskjøter er overveldende flott. Det er ikke voldsomt vanskelig å lage en kjøkkenskuff med fingerskjøter – og når du først har laget én, kan du raskt masseprodusere dem til resten av kjøkkenet.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Presisjon er avgjørende, men ellers er ikke fingerskjøter vanskelige.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

Én dag til én skuff.

PRIS

Ca 400 kroner for skuffen vi viser.

MATERIALER

- Trematerialer til skuffer (her eik)
- Trelim
- Dykkert

SPESIALVERKTØY

- Japansag
- Kapp-/gjærsag

Kjøkkenmoten sier at vi skal se hvordan et kjøkken er satt sammen. Snekker-skjøter osrer nemlig av godt håndverk og kvalitet. **Du kan lage de flotte sammenføyningene selv, og det krever ikke mye verktøy,** annet enn et skarpt stemjern og en fintannet sag – i tillegg til tålmodighet og presisjon.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

En utfordring som krever litt håndverksflid, samt at du er god venn med stemjernet ditt.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

En helg.

PRIS

Cirka 3000 kroner for den viste benkeplaten i stavlimt eik.

MATERIALER

- 2 benkeplater i stavlimt eik
- Trelim

SPESIALVERKTØY

- Smygvinkel
- Finérsag

BENK MED SVALEHALESKJØTER

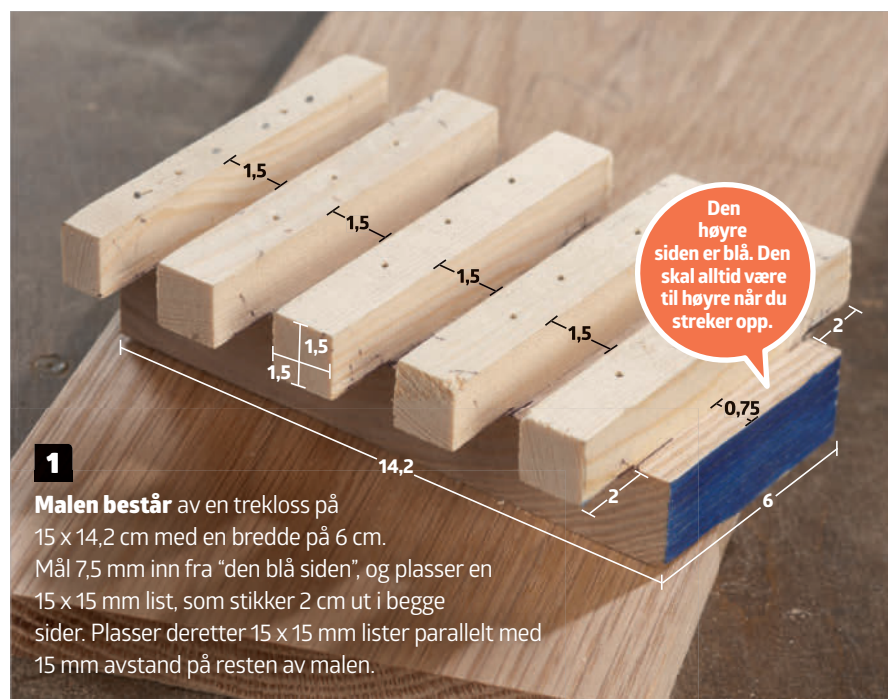
Kjøkkenbenken er et av de viktigste elementene i et kjøkken, og på den er det virkelig mulig å briljere med elegante snekkerskjøter. Vi har laget en elegant benk i stavlimt eik, der selve benkeplaten og sidene er satt sammen med flotte svalehalesammenføyninger. Prinsippet er enkelt, men det er viktig at du er nøye med oppmåling og utstemming, slik at sammenføyningene blir helt tette.

SKUFF
MED FINGER-
SKJØTER

Bygg etter en mal

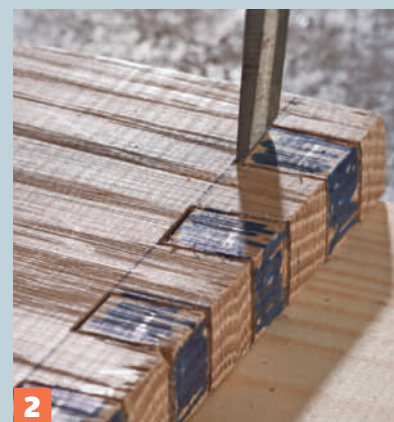
Kjennetegnet for en perfekt fingerskjøt er at tapper og tapphull er like brede, og at sammenføyningen er stram og tett. Oppdelingen av tapper/tapphull skal gjøres slik at det blir en tapp og et tapphull av en viss bredde, altså ikke bare en tynn splint i ytterkanten på emnene. Fronten og sidene til den viste skuffen er laget av 15 x 142 mm høvlet eik. Tapper og tapphull er 15 mm brede. Vi lager en mal som sikrer at oppstrekningene blir identiske.

I skuffefronten er tapphullene, altså det treet som skal stemmes vekk, det som er mellom listene i malen. I skuffesidene er tapphullene under listestykkene. Marker tapphullene tydelig, og sag alltid på den siden av streken som vender inn mot tapphullene. På den måten forsikrer du deg om at tappene vil gå stramt inn i tapphullene.

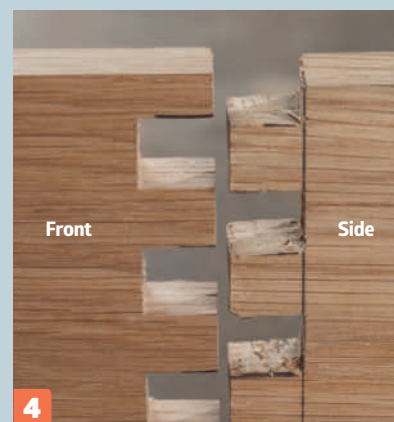
1

Malen består av en trekloss på 15 x 14,2 cm med en bredde på 6 cm. Mål 7,5 mm inn fra "den blå siden", og plasser en 15 x 15 mm list, som stikker 2 cm ut i begge sider. Plasser deretter 15 x 15 mm lister parallelt med 15 mm avstand på resten av malen.

2

Tapphullene er tydelig markert og saget ut i sidene, klare for utstemming. Hold stemjernet loddrett, og stikk et par millimeter ned i streken. Stem halvveis gjennom, før du snur emnet.

4

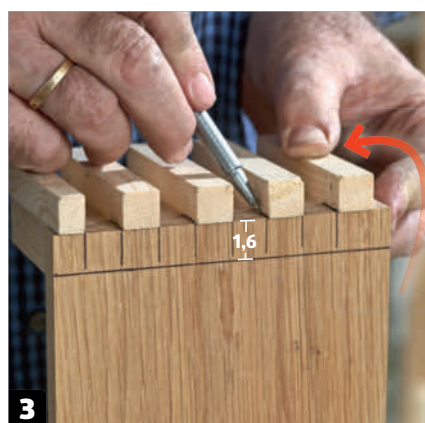
Lag en prøvesammenføyning

– skuffefronten til venstre og den ene skuffesiden til høyre. Sammenføyningen skal være tett og stram, men mulig å slå sammen uten at treet sprekker.

2

Legg opp malen på skuffefrontens endestykke, og mål 16 mm ned fra endetreet (= emnetykkelsen + 1 mm), og strek opp vinkelrett parallelt med enden. Malens blå side holdes hele tiden til høyre, som blir skuffens overkant. Strek opp langs samtlige "fingre".

3

Vipp malen, og hold den fortsatt slik at den flukter med kantene på skuffen. Strek over endetreet. Bruk deretter malens motsatte ende til å streke opp på skuffefrontens andre side. I skuffefronten strekes tappene/tapphullene opp i begge sider. I skuffesidene er det kun i den ene siden.

1

Marker tydelig det som skal fjernes (tapphullet). Vi sager med en fintannet og tynnbladet japansag. Plasser eventuelt et listestykke som markerer at sagdybden er nådd.

3

Skuffeemnet vendes, og samme utstemningsteknikk brukes på motsatt side, til tapphullene er helt frilagte.

Sider og front settes sammen

Tappene i skuffefronten og den ene skuffesiden er stemt ut, og nå kan vi sette sammen skuffen. Sammenføyningene skal være stramme, men ikke så stramme at treet sprekker.

Vi limer fingerskjøtene med trelim. Skuffens bakkant, som ikke har flotte tappskjøter, får et par dykkert, slik at skuffen blir holdt solid sammen.

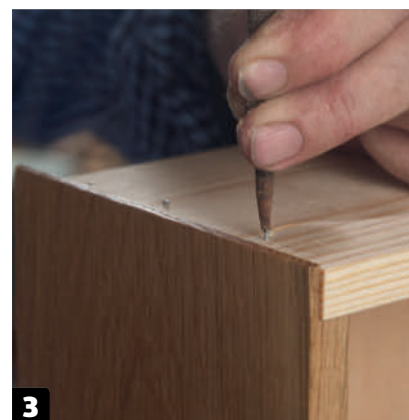
2

Slå den ene fingerskjøten halvveis sammen, og påfør trelim på alle limflater. Deretter slås sammenføyningen helt tett sammen med en gummihammer.

1

Bakstykket felles inn i begge sidestykker i en 15 mm bred og 10 mm dyp fals. Juster dybdestoppet på kappsagen, så den skjærer 10 mm ned. Skjær spor tett side om side, og rens falsen med stemjernnet.

3

Bakstykket settes fast i falsen. Det slås fire dykkert i i hver side. Bruk en dor til å få hodene på dykkertene helt ned i nivå med skuffesidene.

Overskytende lim og eventuelt for lange tapper slipes i plan med fronten og sidene. Begynn med grovt slipepapir (korn 60), og avslutt med korn 120/150.

4

Lakk eller olje er en smakssak.

Det er den avsluttende behandlingen som fremhever fingerskjøtene og understreker det flotte arbeidet.

Hulldelen stemmes ut først

BENK MED SVALEHALE-SKJØTER

Disse benkeplatene er 60 cm dype og 4 cm tykke. Begynn med å måle 4,1 cm inn, og strek opp parallelt med enden på platen i hele platens lengde, på begge sider og kanter. Den ene ekstra millimeteren sikrer at tappene stikker ut fra flaten, og at sluttresultatet blir plant etter sliping.

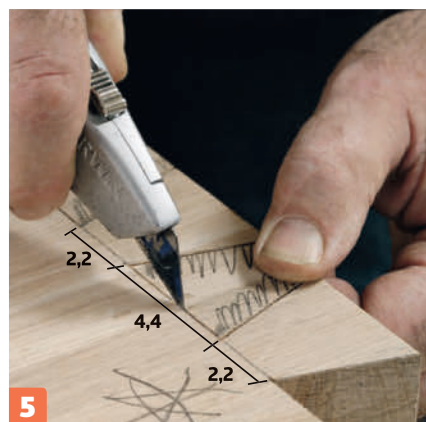
1 Finn midten på platen, og strek opp første svalehale. Den brede delen av tappen skal være cirka like bred som platen er tykk, her 4 cm. Tappens smale del halvparten. Mål ut til siden, og sjekk om fordelingen passer.

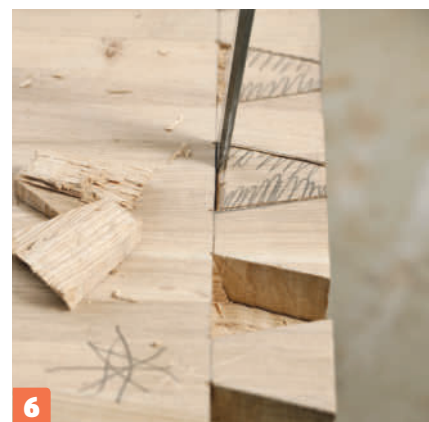
2 Strek opp svalehalene. Når fordelingen er målt opp, kan du streke opp alle svalehaler fra enden på platen til den parallelle streken. Sjekk at vinkelen på svalehalen er cirka 15 grader – den skal ikke være under.

4 Sag ut svalehalene. Spenn opp platestykket, og sag langs oppstrekingen. Legg snittet på strekens side i det som skal fjernes (skravert). Sag nøyaktig ned til streken. Oppstreking på begge sider er til god hjelp.

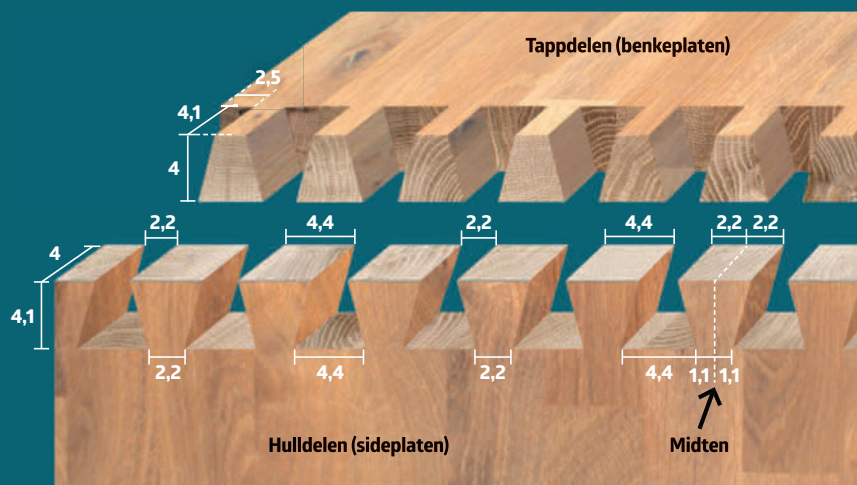
5 Riss opp treet. Skjær loddrett ned i blyantstreken med en skarp hobbykniv. Det gjør det enklere å stemme ut treet.

6 Stem ut til kanten. Hold den plane siden på stemjernet helt inntil den loddrette kanten, og slå jernet 3-4 mm ned i det som skal fjernes. Stemjernet holdes slik at det har en vinkel som heller litt mot deg.

Svalehaleskjøten

En svalehaleskjøt består av en hulldel og en tappdel. I vårt tilfelle lager vi hulldelen på det som blir til sidene på benken, og tappdelen på selve benkeplaten. Antallet svalehaler måles ut fra midten og ut til begge sider. Du får et flott resultat hvis tappens topp er like bred som benkeplaten er tykk. Tappens bunn skal være halvparten så bred som toppen. De to ytterste tappene skal være halvparten så brede som de øvrige, gjerne litt mindre.

Strek opp på den andre siden. Bruk en vinkel, og strek 90 grader over endetreet. Det er til god hjelp å skravere det som skal stemmes vekk (avfallstreet).

7

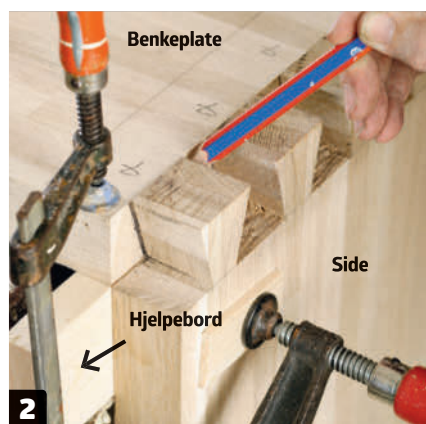
Stem inn fra endetreet. Vend den avfasede siden på stemjernnet ned, og stem inn fra enden. Jobb deg ned med et svakt hellende stemjern, og bryt av fra enden. Fortsett med å stemme ut til du er midtveis i forhold til plate-tykkelsen. Snu deretter platen rundt, og fortsett fra den andre siden.

Stem vekk halvparten av treet, og snu deretter platen rundt.

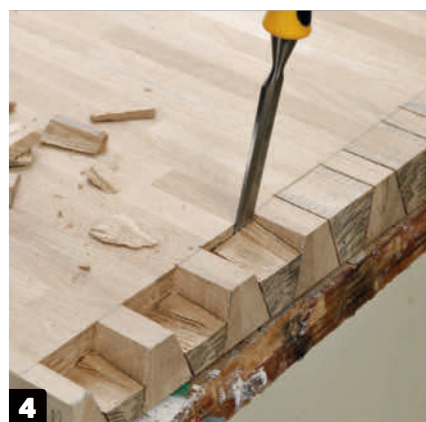
Videre utstemming og sammensetting

Nå skal du bestemme deg for hvilke sider av platene som skal være synlige – altså vende ut og opp. Sørg for å merke opp valget på platene, slik at du husker det senere. På samme måte som før skal det strekes opp 4,1 cm inn på benkeplaten – parallelt med endetreet. Strek opp på begge sider og i begge ender.

Legg benkeplaten med undersiden ned mot arbeidsbordet, slik at den ene enden stikker litt utover kanten. Hold platen fast med et par skrutvinger.

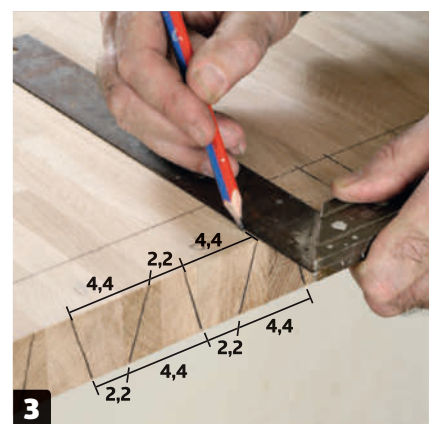
Spenn fast benkeplaten. Benkeplaten holdes med skrutvinger, slik at den hviler på hjelpebordet. Hulldelen skal ligge helt inntil endetreet på benkeplaten. Tegn opp hulldelens tapp hull på benkeplaten.

Øvelse gjør mester. Bruk samme metode som før. Skjær loddrett ned med hobbykniven, og stem ut i små biter halvveis ned i det som skal fjernes. Vend platen, og stem ned fra den andre siden.

Spenn på et hjelpebord. Det holdes fast med skrutvinger, slik at det flukter nøyaktig med blyantstreken i tapphullenes bunn. Sett en liten kloss mellom, for ikke å lage merker i platen med tvingen.

Tegn opp tappene. Bruk de oppmerkede tappene og tapphullene i endetreet som utgangspunkt, og strek opp på bordplaten. Også denne gangen skal det strekes opp på begge sider av platen før det sages.

Sett sammen delene. Legg benkeplaten plant ned, og kloss opp siden i nivå, slik at tapper og tapphull ligger i plan. Sjekk at alt passer sammen før du limer.